

DE KOLONIAAL

EN

zijn stervend kind.

Een waar verhaal voor Jong en Oud

DOOR

R. FERWERDA,

Hoofdonderwijzer a/d Chr. School

TE

HARDERWIJK.

(met een plaatje.)

HARDERWIJK, — H. A. BERENDS.

Prijs 25 Cent. — 25 Ex. f 5.— — 100 Ex. f 15.—.

DE KOLONIAAL

EN

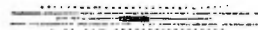
zijn stervend kind.

Een waar verhaal voor jong en oud

DOOR

R. FERWERDA,

Hoofdonderwijzer a/d. Chr. School te Harderwijk.

HARDERWIJK,

J. A. BERENDS.

Snelpersdruk. — H. W. Wilmerink. — Kampen.

I.

„Wijk van ons; aan de kennis Uwer wegen
hebben wij geen' lust.

Job 22 : 14.

Op een' schoonen Septembermorgen van het jaar 1849 trad de vrouw van een hollandschen zendeling in Indië, het militair hospitaal te Batavia binnen. Tusschen de menigte kranken en gewonden, die daar lagen, ontdekte zij een jongen van ongeveer veertien jaar oud, die aan de vreeselijkste pijnen ten prooi, op een zeer smartelijk leger lag uitgestrekt. Hij had een beminnelijk en schrandder voorkomen, en trok meer in bizonderen zin de aandacht der vriendelijke bezoekerster, mede daardoor, dat haar de gedachte: zóo jong nog en reeds met den éénen voet in 't graf, eenigszins ontroerde. Zij naderde hem en vroeg belangstellend naar de oorzaak van dit zijn smartelijk lijden.

Hij vertelde, dat hij in den regel gebruikt werd, tot het verleenen van allerlei kleine diensten in het leger, en eigenlijk als zoodanig ingediend was bij de ruitery. Toen men hem nu voor eenige dagen had opgedragen, met een zestal paarden naar de rivier te gaan, om ze te laten drinken en grazen, was het dier, dat hij bereed, schichtig geworden, op hol gegaan, en had het hem eindelijk afgeworpen. De arme jongen was met een op twee plaatsen gebroken been, en met verscheidene gevaarlijke inwendige kneuzingen en verwondingen opgenomen, naar het hospitaal vervoerd, en op de legerstede gelegd, van waar hij niet weder zou opstaan.

„Hoe heet gij?”

„Willem.”

„Hebt ge wel eens van den Heere Jezus gehoord?”

„Van wien?”

„Van Jezus, den Zone Gods.”

„Nee, 'k heb nooit van Hem gehoord. Men heeft zich ook zoo weinig aan mijne opvoeding gelegen laten liggen, juffrouw!”

„Zoo, Willem, maar ge kunt toch wel lezen?”

„O ja, juffrouw!”

„Zijt ge vroeger in Nederland geweest?”

„Ja juffrouw, maar heel kort; wij hebben bijna altijd in den vreemde rondgezworven. Mijn vader is ook hier; hij is eveneens ziek, en ligt hier in het bed, naast het mijne. Mijne moeder is, helaas, kort na mijne geboorte gestorven, en ik ben toen natuurlijk geheel onder woeste soldaten opgegroeid.”

Nadat de juffrouw van hem vernomen had, dat zijn vader Reijndols heette, keerde zij zich tot diens ledikant en vroeg:

„En gij, vriend, kent *gij* den Heere Jezus?”

„Wat Jezus aangaat, juffrouw, 'k heb dikwijls over Hem hooren spreken. Toen ik een kind was lieten mijne ouders mij veel en gedurig in den Bijbel lezen; maar sedert ik mijn eigen meester geworden ben, heb ik al die dwaasheden ter zijde gesteld, en mij nergens meer meê bezig gehouden, dan met drinken en vloeken.”

„Wel verschrikkelijk! antwoordde zij; maar nu gij daar in zoo deerniswaardigen toestand nederligt, zult ge toch wel weder willen beginnen met uwen bijbel te lezen, en u door Gods woord te laten onderwijzen, aangaande hetgene ge in Uwe, mogelijk spoedig aanstaande stervensure noodig hebt, niet waar?”

„Nee, juffrouw dat nooit! 'k Heb in mijn jeugd genoeg 't zuur gekregen aan al dat psalmzingen, kerkgaan, en bijbellezen; en er nu ook volstrekt geen lust in, er nogmaals de proef van te nemen. 'k Moet er niets meer van hebben, juffrouw!”

„Maar Reinolds, hebt ge er wel ooit aan gedacht, dat ge sterven moet, wie weet, hoe spoedig, en, dat het

vreeslijk zal zijn met een onbekeerd, verhard harte te vallen in de handen des levenden Gods?"

„Och, wat zou 't, al die bangmakerij! Allemaal gekheid, waardoor ik mij geen vrees laat aanjagen. Moet ik sterven, welnu dan is 't niet anders; ge zult zien, dan sterf ik even gerust als gij en een ander.

Ja, misschien ben ik, die mij van al die dingen niets aantrek er dan nog beter aan toe dan zoovelen, die dwaas genoeg zijn aan al dat gefemel van hel en oordeel het oor te leenen. Ge doet mij groot plezier, als ge maar heengaat, of ten minste over die dingen zwijgt."

„Maar, Reijnolds, als 't nu eens waar zal blijken te zijn, wat Gods Woord zegt: „geen dronkaard zal het koninkrijk Gods beërven," hoe dan?"

„Nu, laat het dan waar zijn voor mijn part, dan zal ik zelf de gevolgen wel dragen. Wat raakt het U dan nog? Bemoei gij U dan maar met U zelve, en met wie lust hebben naar U te luisteren, en laat mij maar met rust!"

„Met rust!..... maar hoe kunt ge zoo spreken Reijnolds; als ge bedenkt, dat, zoo ge niet naar den hemel gaat, ge onverbiddelijk nederstort in dat vuur, dat nooit uitgebluscht wordt; dan is 't immers onmogelijk, dat ge rust kunt hebben. Ja, eene ingebeelde, U zelven opgedrongene ruste der verharde onverschilligheid misschien, waarop een ontwaken in de schrikkelijke verwachting des oordeels gewisselijk volgen zal.

„Nu, dat zij dan zoo, dan kan ik er ook al niets aan doen. Voor 't overige juffrouw, en hier sloeg hij toornig met zijne toegeknepen, vermagerde vuist geweldig op den rand van zijn ledikant, heb ik mij eenmaal voor goed voorgenomen, dat geene macht ter wereld mij van zienswijze zal doen veranderen, of mij zal dwingen, die dingen, waarin ik nu eenmaal lust heb, na te laten. 'k Heb altijd al het land gehad aan de fijnen; 'tis dus vergeefsche moeite, dat ge er zooveel woorden aan verspilt, om mij door Uw onuitstaanbaar gewewel te bekeeren. Nog eens, schreeuwde hij luid, en sloeg ten

anderen male met de hand op zijn bed, zeg ik U: „geene macht ter wereld zal van mij een' fijnen kwezel maken, hoor!”

„Zeer zeker, Reijnclds, ge hebt daarin gelijk. Geene macht ter wereld *zal* dat, omdat zij het niet *kan*. Maar, er leeft een God in den hemel, Die alle macht heeft en alle harten, ja ook het uwe in Zijne hand heeft, en ze neigt tot al, wat Hij wil.” Er leeft een Heiland, Die door de kracht van Zijn dierbaar bloed, het hardste zondaarsharte kan verteederen. Er is een Heilige Geest, Die den meest verstokte wederbaart, als, en zoodra het Gode behaagt.”

„Maar, juffrouw, ik zeg u immers, dat ik niet veranderd *wil* worden; dat ik mij veel te goed in mijne oude gewoonten schikken kan. Neen, en nog eens, neen, flesh en glas zijn mij veel te lief, dan dat ik ooit zou kunnen besluiten, die voor den bijbel te verruilen. 't Is maar zoo ellendig, dat ik hier den geheelen dag moet liggen, zonder ooit eens door een enkel glaasje te worden opgevroot. En nu, 'k zeg U nogmaals, 'k heb al lang genoeg van Uwe praatjes, en herhaal, wat ik daareven zeide: „geene dreiging, noch vermaning zal mij van gedachte doen veranderen. Ik haat dat godsdienstig gewewel, ik verfoei en verafschuw het.

„'t Spijt mij, Reijnclds; maar 't zij dan zoo, dan zal ik nog een oogenblik met Uw zoontje over die dingen spreken.

II.

„Den kinderkens geopenbaard.”

Lukas 10 : 21.

Zij keerde zich dan weder tot den kleinen Willem met de vraag, of *hij* begeerde, dat zij met hem over Jezus zou spreken.

„Heel gaarne juffrouw; maar 'k moet u vooraf zeggen, dat ik een arm, door en door onwetend kind ben. Wees dus zoo goed van bij het begin te beginnen.”

„Wat meent gij daarmede, Willem?”

„Zie juffrouw, 'k zou zoo gaarne willen, dat gij heel, heel eenvoudig tot mij spraakt, en mij eens recht duidelijk verteldet, hoe ik zalig worden kan. Spreek nu maar net, alsof ik over een uur al moest sterven.”

'k Zal het beproeven, lieve jongen, maar wij zullen eerst God bidden, dat Hij door Zijnen Geest mij onderwijze, hoe ik tot u spreken moet, en Uw jeugdig gemoed bereide, om Zijn woord niet alleen te hooren met Uw oor; maar ook te verstaan met Uw hart.”

Nadat ze gebeden had, vertelde zij hem zoo eenvoudig en duidelijk mogelijk de geschiedenis der schepping en van den val des menschen; daarna de geboorte, het leven en sterven van den Zoon Gods, Zijne opstanding en hemelvaart, en eindelijk de uitstorting des Heiligen Geestes. Om kort te gaan, de groote hoofdtrekken van het door God uitgedachte, door Christus uitgevoerde, door den H. Geest toegepaste heilsplan, tot verlossing van verlorene zondaars. Met de grootste belangstelling hoorde hij haar aan, en vroeg ten slotte, wat hij doen moest om een schaap te worden van de kudde des Goeden Herders, en om zeker te zijn, dat ook hij behoorde tot die gemeente, die zalig zal worden.”

'k Zal u, om u dat duidelijk te maken, eene geschiedenis voorlezen, Willem, zeide zij, sloeg het 10^e hoofdstuk van Markus op, en wilde beginnen te lezen bij het 46^e vers.”

„Och juffrouw, zeide hij, als ge maar vertelt, zal ik u veel beter begrijpen; 'k ben bang, dat ik geen verstand genoeg heb, om zoo'n dik boek te vatten. Die lange woorden en zinnen zullen veel te moeilijk voor mij zijn, vrees ik.

„Wees daar maar niet bang voor Willem; God heeft deze geschiedenis zoo eenvoudig medegedeeld, dat een kind ze verstaan kan.”

Zij las hem toen de geschiedenis van den blinden Bartimeus voor.

„Maar, juffrouw, zeg mij nu, als 't u belijft eens wat voor overeenkomst er is, tusschen dien blinde en tusschen mij. Mijn been zal toch niet zoo op eens genezen worden, als zijne oogen geopend werden, als ook ik maar even roep: „Zone Davids, ontferm U mijner!”

„Weet ge niet Willem, dat gij juist op dien blinde gelijkt?”

„Ik, juffrouw? Neen, 'k begrijp zelfs niet, hoe dat zijn kan; ik heb immers een paar goede oogen en zie alles duidelijk en klaar.”

„Dat is zoo Willem; God heeft ons in Zijne goedheid een helder, lichamelijk gezicht gegeven; maar, weet gij, ons arme hart is blind; zóó blind, dat gij, ofschoon ge met iederen dag nader kwaamt aan den dood en het oordeel Gods, toch maar al door in de zonde geleefd hebt, en gewandeld hebt op den breeden weg des verderfs, zonder dat gij iets daarvan bemerktet.

„Ja, juffrouw; maar ik denk dat God mij dat wel zal willen vergeven, omdat ik het in onwetendheid gedaan heb. Niemand heeft ooit een woord over deze dingen tot mij gesproken; mijn vader en de andere soldaten waren bijna altijd dronken en vloekten onop-houdelijk.”

„Zie, Willem, daarom juist zendt God mij nu nog tot u, om u te vragen, of ge uwe zonden belijden wilt, en tot Jezus wilt gaan?

„Dat zou ik wel willen, juffrouw; maar, hoe kan ik dat, Hij is nu immers niet meer op aarde?

„En toch Willem, is Hij niet verre van een iegelijk van ons, en kunt gij tot Hem gaan, zelfs in deze kamer. Evenmin als gij uwe ziel zien kunt, kunt gij ook God zien, omdat Hij een Geest is.”

„Nu, maar hoe kan ik dan tot Hem gaan, even als de blinde?

„Door uw hart biddend tot Hem te verheffen, en van Hem te begeeren, dat Hij door Zijnen Geest uw duister

hart verlichte, het met smart over uwe zonden, en met vrede door het bloed des kruises vervulle. Door Hem te vragen, dat Hij u doe inzien, hoe snood en zondig het is, dat gij tot heden toe Hem steeds vergeten hebt, en u de genade geve Zijn woord te gelooven, dat daar zegt: „De Heere is rijk in barmhartigheid over allen, die Hem aanroepen in der waarheid!”

„Maar, ik kan niet bidden, ik weet ook niet eens recht, waaraan ik behoefte heb, alleen *dit* wilde ik zoo gaarne, dat mijne ziel gered werd van het verderf!

„Welnu, begin dan met de bede van den 116^{en} psalm: „Och, Heer! och wierd mijn ziel door U gered!”

„Zou God mij dan hooren juffrouw?”

„Luister dan maar eens naar den volgende regel, Willem: „Toen hoorde God; Hij is mijn liefde waardig!” En, ge hebt het immers gehoord, toen de blinde riep: „Zone Davids ontferm u mijner!” ging de Heere niet door; maar bleef Hij staan totdat de man genezen was.”

„Maar hoe weet ik dan of God *mij* hoort. Hij antwoordt toch niet met eene hoorbare stem?

„Neen Willem, dat doet Hij niet en dat is ook niet noodig, nu Hij in deze geschiedenis en in den ganschen bijbel zich steeds openbaart als de Verhoorder der gebeden van alle oprechte zielen. Dit is de boodschap Gods aan u en mij; nu leere Hij ze u in eenvoudigheid des harten te gelooven en evenals Bartimeus op te staan en tot Hem te gaan, in 't vaste vertrouwen, dat Hij om Zijns Zoons wille u helpen en u een nieuw hart geven zal!

„Mij dunkt, juffrouw, 'k zou kunnen gelooven, indien ik maar zeker wist, dat Hij ook voor *mij* gestorven ware, en ook *mij* redden wilde.”

„Is Hij het niet Willem, Die mij heden morgen tot u brengt, opdat ik u uwe zonde en Zijne genade zou verkondigen?” Indien Hij geen lust had om u genade te bewijzen; maar lust had u te dooden, zou Hij mij dan in het harte gegeven hebben, tot u te komen, en alzo tot u te spreken? Hij geve, dat ge deze mijne

woorden moogt aannemen, alsof Hij ze zelf met hoorbare stem tot u sprak. U vrede en zekerheid te geven, dat vermag *ik* niet; maar dat *kan* en *wil* Hij. Hier hebt ge een bijbeltje. Lees dat met aandacht, biddende, dat Hij het u door Zijnen Geest doe verstaan, en u leere eerst u-zelf en daarna Hem te kennen, in Wien voor doemschuldigen ontkoming is van den toekomenden toorn.

Voor wij verder gaan, Willem, zullen wij eerst nog eens bidden in den naam van Jezus, Die de belofte achterliet: „Biddt, en gij zult ontvangen”, en door den mond, van den discipel, die eenmaal in Zijnen schoot lag, dit heerlijke woord liet neërschrijven:

„En dit is de vrijmoedigheid, die wij tot Hem hebben, dat, zoo wij iets van Hem bidden naar Zijnen wil, Hij ons altijd hoort!”

Na een vurig gebed, dat de Heere zelf den armen knaap mocht onderwijzen, en hem leeren zijn hart aan Jezus te geven, zeide zij:

„Toen Bartimeus riep, bleef Jezus staan om naar Hem te hooren. Ik weet zeker, dat Hij ook ons nu nabij is, in onze harten leest en genadig het oor leent aan onze smeekingen. Ook tot ons zegt Hij: „Wat wilt gij dat Ik u doen zal?” Ieder onzer is een zondaar, en heeft, al is 't ook onbewust, behoefte aan vergeving en aan een nieuw hart. Maar behalve dat heeft nog een ieder onzer zijne bijzondere behoeften. Naar mate leeftijd en karakter verschillen, zijn ook die behoeften onderscheiden. Nu wil de Heere, dat wij Hem al de nooden van ons hart zullen toevertrouwen. Hij kent die alle; maar wil dat wij ze vertrouwend voor Hem zullen nederleggen. Zonder vreeze mogen wij al onze gedachten en begeerten Hem openbaren, Die met Zijnen Zoon belooft ons alle dingen te schenken, die ons waarlijk *noodig* zijn.”

„Ik begrijp niet, riep met ruwe stem de vader, die zij meende, dat weder ingeslapen was, wat *wij* daarmee noodig hebben, dat die blinde zijn' mantel aflegde.”

„Weet *gij* dat Willem-”

Met den open bijbel voor zich dacht de knaap een

oogenblik na. Eensklaps klapte hij vroolijk in de handen en zeide:

„Ik weet het, geloof ik! Is de bijbel niet hier in het land geschreven?”

„Neen, Willem, hier in Indië niet!”

„Maar toch zeker in een land, waar het net zoo warm is als hier, is 't niet? Immers niet in 't koude Holland?”

„Neen, onder een veel warmeren hemel, dan dien van Nederland.”

„Dan weet ik wel, waarom Bartimeus zijn mantel aflegde. 'k Heb menigmaal gezien dat de inlanders, als ze hard willen loopen, alle overvloedige kleederen afleggen. Nu begrijp ik ook, wat dat voor ons beteekent, zeide hij ernstig. Als ik een schaap van 's Heeren kudde wil worden, moet ik alle slechte gewoonten afleggen en een leven leiden, dat God verheerlijkt; en, als vader dat ook wil, moet hij eerst zijn drinken en vloeken nalaten. Dat wil dus zeggen, dat wij onmogelijk kinderen Gods kunnen zijn, zoo wij nog onze oude zonden aan de hand houden.”

„Juist, Willem! En, wat zeide Jezus, toen Bartimeus tot Hem kwam?”

„Uw geloof heeft u behouden!”

„Ja, hij had eene tijdelijke gunst gevraagd, en zij werd hem toegestaan. Zoo mogen ook wij onze kleinste behoeften den Heere zeggen. Ge moogt Hem uw lijden klagen, en bidden, dat Hij het verzachte. Als 't goed voor u is, zal Hij u verhooren. Soms echter, weigert God, die weet, wat ons nut is, uit liefde de verhooring van ons gebed, omdat Hij weet, dat, zoo Hij ons gaf, wat wij begeeren, het ons meer tot een' vloek dan tot een' zegen zou strekken. Maar om geestelijke zegeningen mogen wij immer, pleitende op het werk van Christus, vrijmoedig vragen.

„Dat zal ik in gedachten houden, juffrouw!”

Nadat zij hem aanbevolen had het besprokene in stilte te overdenken, en er biddend mede werkzaam te zijn,

verliet zij hem met de belofte hem den volgenden dag weder te bezoeken.

Aan de redding des verhardens vaders, twijfelde, ja, wanhoopte zij bijna. Voor den knaap had zij stille en goede hope. Maar gelukkig, het vervolg zal doen zien, dat de Heere over beiden nog gedachten des vredes koesterde.

III.

„Want, ik weet, mijn Verlosser leeft!”

Job 19 : 25.

„Ha! zijt ge daar weêr, juffrouw, riep Willem blijde, zodra hij haar den volgenden dag weder zag.

„Hebt ge over 't gesprokene nagedacht?”

„Zeker, juffrouw, nu zie ik in hoe de geschiedenis, die ge mij gisteren voorlaast, in dubbelen zin *mooi* is.

„Maar Willem, 't is er mij niet om te doen, dat ge ze *mooi* zult vinden; 'k wou zoo gaarne, dat ge tot den Heere Jezus kwaamt, evenals de blinde.

„Nu, juffrouw, 'k zeg immers ook niet, dat ik het niet doen zal.”

„Ja, maar jongen, 'k geloof, dat uw tijd voorts kort is. Nu is 't de welaangename tijd, *heden* is het de dag der zaligheid, zegt de Schrift. Ge hebt noodig, dat ge nu de vergevende genade Gods over u inroept.

„Nu kan ik nog niet; maar 'k beloof u, dat ik het later doen zal.”

„En als ge dan vóór dien tijd sterft?

„O, 'k geloof niet, dat ik zoo gauw al zal gaan sterven; de dokter zegt immers, dat de koorts al wat afneemt.

„Toch, Willem, zou 'k u raden niet meer uit te stellen. De Heere zou kunnen komen ter ure, waarin gij het niet meent. 't Zou mij zoo smarten u onbekeerd te

zien sterven, en, indien God u al de genade bewees u weder beter te maken, zou 't zoo licht mogelijk zijn, dat met de vreeze des doods ook het gewicht der eeuwigheid week. En, geloof mij, uwe uren zijn geteld: haast u dus om uws levens wil, lieve jongen!

„Maar juffrouw, dat kan ik nu zoo op eens niet! Als ik nu den Heere zien kon; als Hij daar vóór mij stond, dan kon ik beter gelooven, dat Hij mij werkelijk hoort; maar als ik zoo bid als gij, is 't mij net, of 'k maar in de lucht spreek. En toch, 'k wou dat ik zoo was als gij; want als gij bidt is 't net, of gij werkelijk Jezus ziet, alsof Hij naast u staat.

„Ja, mijn kind, door 't geloof zie ik Jezus ook. Ik weet, dat Hij ons hoort, en dat Hij ons gaarne eenmaal als Zijne verlost en aan Zijn hart wil drukken. Wilt ge met mij bidden, en Zijne belofte gelooven: „Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen?”

„'k Zal het beproeven, juffrouw!”

„Welnu, Willem, laat ons dan bidden.

„Zij smeekte nu den Heere, dat Hij het licht der genade in dit duister hart mocht doen opgaan met de woorden van Eliza: „Heere, open de oogen van dezen jongen, dat hij zie!”

„Zou 't waarlijk uw lust zijn, u aan God te geven?”

„'k Heb beproefd, te begeeren, wat gij voor mij gevraagd hebt, maar toch vind ik dat bidden als in de lucht nog altijd zoo vreemd; ik kan maar niet begrijpen, dat God zoo dicht bij ons is. Evenwel doet het gebed mij meer goed dan het gesprek. 'k Weet niet; maar als gij bidt is 't mij net of ik daarbinnen in mijn hart zoo'n zekere ontroering gevoel. Wat dat is, kan ik niet zeggen.

„Maar, 'k heb van daag weinig tijd Willem, 'k moet nu heengaan. Zoo God wil, kom ik deze week nog eens bij u.

„Och, juffrouw! blijf als 't u belieft nog een poosje; hier in de zaal is er geloof ik niet één, die God vreest; dan gaat het weêr net als gister. Toen ge weg waart, begonnen ze nog erger te vloeken en God te lasteren. Zal ik ooit tot Jezus komen, dan moet gij er mij brengen.

„Mis, Willem! dat kan ik niet; al wou ik nog zoo gaarne. Dat moet de Heere zelf doen, Die als de Goede Herder het verloorne zoekt. Vraag Hem gedurig: „Trek mij Heere en ik zal u nalooopen!” en gewisselijk „Indien gij Hem zoekt, Hij zal van u gevonden worden” en uw harte uit genade met Zijnen vrede vervullen!

„Och, bid gij dan nog eens één keer met mij. Zijne stem voegde zich bij de hare, om van God te begeeren, dat Hij ook aan Willem de vervulling dier heerlijke belofte wilde doen ervaren. Daarop nam ze afscheid van hem. Toen zij een dag of drie later weér bij zijn bed kwam, riep hij haar in blijde verrukking toe:

„Ik heb Hem gevonden! Ik heb Hem gevonden!”

„Wien gevonden, mijn jongen?”

„Jezus, Dien mijne ziele zocht! Nu weet ik, waarom gij zeydet, dat mijn hart blind was. Mijn been deed mij zoo zeer, dat ik den ganschen nacht niet kon slapen. Terwijl ik schreide van de pijn, die ik nauwelijks kon uitstaan kwam de kruisiging des Heilands mij voor de aandacht. Ik dacht, hoe vreeselijk moet het geweest zijn, daar aan dat vloekhout genageld te worden. En waarom? Om zondaars te verlossen. Toen scheen het mij toe, alsof ik er iets van begreep, dat ook *mijne* zonden Hem daaraan gebracht hadden, en met tranen smeekte ik om hartelijk berouw over al mijne ongerechtigheden, en zeggende ik mijne smarten, die het middel in Gods hand waren om mij met ernst over mij zelven bekommerd te maken, en naar de verlossing in Christus te doen verlangen. 't Was een angstige nacht. De hevige ontroering der ziele had een hevige koorts ten gevolge. Maar 't licht volgde op de duisternis, zoodra de nacht voor den morgen week. 't Was mij in mijn koortsachtigen droom, als legde Jezus Zijne doorboorde handen op mijn hoofd, en als hoorde ik Hem zachtkenks fluisteren daarbinnen: „Zoon, wees welgemoed, uwe zonden zijn u vergeven; Ik heb u verlost!” Maar, 't was geen droom! Nu ben ik gelukkig; want ik weet, mijn Verlosser leeft!”

Gedurende de volgende week bezocht zij Willem dage-

lijks. Zij sleten te zamen gezegende uren in de gemeenschap des Heeren. Gaarne leerde hij treffende gedeelten der Schrift, en troostrijke liederen van buiten. Zijne krachten namen echter langzamerhand af; terwijl zijn vader daarentegen in beterschap toenam. Reynolds scheen der waarheid dag aan dag vijandiger te worden en hoorde met tegenzin de smeekingen zijns kinds aan, om ook een nieuw hart van God te begeeren. Toch werd zijn hart ontroerd bij de gedachte, dat hij weldra van zijn kind zou moeten scheiden. „Voor altijd!” zooals hij zeide. Met de grootste zorgvuldigheid waakte hij dag en nacht aan zijne legerstede en voorkwam al zijne begeerten, behalve deze ééne, die zijn kind gedurig smeekend herhaalde: „Vader, laat ik u iets uit mijn bijbeltje voorlezen, wie weet, God mocht het zegenen!” Neen, al beefden Willem's zwakke handen, terwijl hij den bijbel vader voorhield; al had hij nauwelijks de kracht meer stamelend zijne bede te herhalen, „dat nooit!” klonk het daarbinnen, totdat het Gode behaagde ook den steenrots van dit verharde zondaarshart door Zijn Geest en Woord te morzel te slaan.

Toen zij den volgenden Zaterdagmiddag bij hem kwam zeide hij:

„Ik Heb veel en gedurig gebeden om iets, dat u vreemd zal toeschijnen.”

„Waarom dan?”

„Hierom, juffrouw, dat God mijn' vader op nieuw ziek mocht maken: want, ziet gij, hij is bijna geheel beter. De dokter is van morgen de patiënten rondgegaan en heeft gezegd, dat hij Maandag wel heen kon gaan. Gij weet, hoe verhard hij is; als hij dus heengaat zal het te bezien staan of hij wel ooit terug komt, en wie zal dan met hem over Jezus spreken?”

„Och, Willem, zoo moet gij niet denken. God heeft alles in Zijne handen. Toen uw vader nog een kind was, was zijn hart niet harder dan het uwe of het mijne, en dezelfde Heilige Geest, Die ons bekeerd heeft, kan ook hem toebrengen.”

„Wilt gij mij de hand geven? Zie zoo! Nu moest ge mij iets beloven. Wilt gij?”

„Dan moet ik eerst weten wat gij wilt.”

„Herinnert gij u, juffrouw, dat ge mij voor eenige dagen gezegd hebt, dat er zulke liefelijke beloften zijn, voor hen, die bidden?”

„Ja, Willem, en ge weet, God heeft mijn gebed verhoord door uwe oogen te openen.”

„Ja, ik heb opgemerkt, dat God u hoort als gij iets van Hem begeert. Nu heb ik beproefd of Hij dat mij ook doen zou, en dag en nacht voor mijn vader gebeden. Ik ben nu overtuigd, dat God het gebed hoort dergenen, die Hem liefhebben. En, daar ik nu heenga naar die plaats, waar ik niet meer bidden, maar eeuwig danken zal, wilde ik zoo gaarne, dat gij mij beloofdet, geen enkelen dag noch nacht te vergeten voor mijn vader te bidden. Dan zou ik hoop hebben hem eenmaal in den hemel weder te ontmoeten. Spoedig zult gij er nog maar alleen zijn, om voor hem te bidden. Wilt gij nu als 't u belieft beloven even vurig *zijne* bekeering van God te begeeren, als gij de *mijne* gevraagd hebt?

„Dat belooft ik u gaarne, lieve jongen! Maar 'k weet zeker, dat God nog vuriger de redding eens zondaars begeert, dan wij er om smeeken kunnen.

„Dat nu eens daargelaten juffrouw, Hij heeft gezegd, dat wij bidden moeten, en vertrouwen mogen, dat Hij doen zal, wat Hij belooft. Mag nu ook een arme stervende knaap rekenen op *uwe* belofte?

„Leg daarop gerust uw hoofdje neêr, lieve Willem.”

„Dan is 't goed, juffrouw, dank u!

IV.

Wij zullen Hem zien, gelijk Hij is, en
wij zullen Hem gelijk wezen!

1 Joh. 3 : 2.

Den volgenden morgen zeide hij tot haar:

„Weet gij, dat ik ga sterven?

„Ja, toen ik u voor het eerst zag, wist ik reeds, dat gij niet lang meer zoudt leven; maar gij zijt nu nog veel zwakker dan gisteren.

„De dokter heeft van morgen gezegd, dat ik den volgenden nacht wel niet meer zou halen. Zoudt gij uw oor aan mijn' mond willen leggen; ik kan niet hard meer praten; en 'k wil u nog graag iets zeggen. Luister! Vader is gisterenavond met een zijner kameraads uitgegaan, heeft weêr veel meer gedronken dan hij verdragen kon en is hier teruggebracht, eigenlijk dood ziek. Een hevige koorts heeft hem den ganschen nacht gekweld en toen de dokter van morgen bij hem kwam was deze zoo verstoord, dat hij zei: „Laat hem dan sterven, als hij het met alle geweld wil.” Ge kunt niet begrijpen, juffrouw, hoe 't mij smart, dat vader zóó handelen kan, den laatsten nacht, dien zijn kind hier waarschijnlijk op aarde zal doorbrengen.

Een droevig snikken, hartverscheurend om aan te hooren belette den armen knaap voort te gaan. Zij zocht hem tot bedaring te krijgen, door hem eenige heerlijke beloften Gods te herinneren, en door met hem voor zijn' vader te bidden.

„Weet gij, waarover ik den ganschen morgen heb liggen denken?”

„Over Jezus, zeker, bij Wien gij weldra zijn zult!

„Ja, ik dacht zoo bij mij-zelfen, hoe heerlijk het zijn zal, een dag, begonnen in een aardsch hospitaal te midden van kranke en goddelooze zondaars, te mogen eindigen in het Vaderhuis te midden der heilige verlost, die nooit meer tot elkander zeggen zullen: „ik ben ziek!” 'k Geloof, dat er voor mij een Sabbath is aangebroken, die nimmermeer eindigen zal. Op zijn verzoek las zij hem het 65e hoofdstuk van Jesaja en Openb. 22 voor. Daarna nog de geschiedenis van Bartimeus en zij ging met hem in 't gebed.

„Gij komt mij van daag nog eens bezoeken, niet waar?”

„'k Geloof niet Willem, dat ik u weer zou zien, als ik terugkwam.”

„Och, houd mij dan bij de hand, als ik de donkere doodsvallei inga!”

„Die zal voor u niet donker zijn, Willem! Jezus zal u bij de hand houden, en u veilig brengen aan gindsche zijde der Doodsjordaan, in het Kanaän der ruste!”

„Blijf dan hier, om mij zulke heerlijke woorden in te fluisteren; 't zou zoo naar zijn, als ik in mijne laatste oogenblikken niets hoorde dan de zondige woorden dergenen, die mij omringen.”

„Maar Willem, in de aangrenzende zaal ligt ook juist iemand op sterven, die aan een vriendelijk troostwoord behoefte heeft.”

„Och, lieve juffrouw, weiger nu eens niet nog even terug te komen, ik zou u nog zoo gaarne eens zien eer ik sterf.”

„Maar 'k zal niet terug kunnen komen, dan van avond, even voor kerktijd, en 'k vrees, dat gij dan niet meer hier zult zijn.”

„Zoudt ge blij zijn, als ge mijn pijnlijk, afgetobde lichaam, niet meer hier vindt?”

„'k Zou aan u denken als aan één van Gods lieve kinderen, veilig in Zijn' schoot opgenomen, maar 'k zou u toch erg missen.”

„Zoudt gij om mij weenen?”

„'k Weet niet, lieve jongen, maar dat zou 'k wel denken; ofschoon ik met vreugde denken zal aan onze toekomstige hereeniging.”

„Als gij om mij schreit, zult gij wel de éénige zijn; maar 't doet mij toch goed te denken, dat toch *iemand* een traan zal plengen op mijn graf. Mijn vader zal 't wel koud laten; hij is te onverschillig. 'k Heb nu geen pijn meer; 't is of mijn been geheel verdoofd is. Van morgen zei ik het aan den dokter, dat ik veel beter was; maar hij schudde het hoofd en zei: dat dit een *slecht* teeken was. Maar gij weet, zeide hij met een' verhoogden blos op de wang en vuur in zijn bijna brekend

oog, dat hij het mis heeft; 't is integendeel een *goed* teeken; want nu zal ik weldra ver van hier zijn, „veilig in Jezus armen, veilig aan Jezus hart!” Mijn eenige begeerte is Hem gelijk te wezen, Dien ik zien zal, gelijk Hij is.”

Voor dat zij heenging moest zij hem nog beloven vóór de avondkerk terug te komen.

Toen zij terugkwam lag hij daar met gesloten oogen, zichtbaar afnemende, maar met hemelsche, blijmoedige kalmte op 't gelaat. Zij boog zich tot hem neder en fluisterde aan zijn oor: „Al ging ik ook in een dal der schaduwe des doods, ik zou geen kwaad vreezen, want Gij zijt met mij; uw stok en uw staf, die vertroosten mij!”

„Is Jezus bij u, lieve Willem?” vroeg ik.

„O, ja!”

„Zijt gij bang?”

„Nee, in 't geheel niet. Is dat nu een *donker* dal? 't Wordt mij hoe langer zoo *lichter*, de glans is zo sterk als van den schoonsten morgen. Soms kunnen mijne oogen het niet dragen, en moet ik ze sluiten!

Zij las hem eenige verzen uit de Schrift voor.

„Nu moest gij dat schoone lied nog eens herhalen, dat korte psalmvers, dat ge mij geleerd hebt.”

Zij begon: „Maar blij vooruitzicht dat mij streelt!”

„Ja, ook mij streelt!” zei Willem zacht.

„Ik zal ontwaakt uw lof ontvouwen!”

„Uw lof ontvouwen!” hernam hij zachter.

„U in gerechtigheid aanschouwen!”

„He, ja, in gerechtigheid aanschouwen,” herhaalde hij met nauw hoorbare stem.

„Verzadigd met Uw godlijk beeld!”

„Verzadigd!” fluisterde hij, met inspanning zijner laatste krachten!

Na een oogenblik rustens hernam hij: Ik had dezen nacht onuitstaanbare pijn; maar 'k heb gebeden, dat de golven der smart niet te hoog mochten gaan, en, zie, hoe hooger ze gingen des te sneller voerden ze mij naar de veilige haven toe.

„Willen wij samen nog eens bidden, vroeg zij?

„O, heel gaarne! 'k Heb den Heere vuriglijk gesmeekt mijn armen verstoppen vader te bekeeren, en ik geloof, dat ik hem eenmaal in den hemel ontmoeten zal. Ik ben nu minder bekommerd hem onbekeerd te moeten achterlaten; want ik geloof vast, dat God mij hooren zal.

Hij kon nog slechts met moeite ademen. Zij was genoodzaakt hem door een paar kussens te ondersteunen. Hij zag haar met een glimlach aan, terwijl zij hem eenige gedeelten der H. Schrift voorlas. Daarop keerde hij zich tot haar en betuigde haar in de roerendste woorden zijnen dank, dat zij tot hem over Jezus gesproken, hem den weg des heils gewezen, en met hem gebeden had.

„Er is een tekst juffrouw, die mij zeer lief is, 'k zal hem eens opzeggen, opdat gij er dikwijls aan denken moogt, zoolang ge nog hier beneden den goeden strijd hebt te strijden, zei hij. Toen begon hij: „In de wereld zult gij verdrukking hebben; maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen!” Zeg mij nu die andere nog eens, juffrouw!

„Welke andere bedoelt gij, Willem!

„Och, die van van o, nu ben ik het vergeten van neen, mijn geheugen begeeft mij.

„Van het huis des Vaders, waar vele woningen zijn, soms?

„Ja, die is het!

Nadat zij hem een gedeelte van Joh. XIV verder voorgezegd had, zeide hij:

„Gij weet niet, hoeveel troost ik in die woorden gevonden heb: „Ik ga heen om u plaats te bereiden.” Ik geloof, dat Jezus ook mijn vader daar eene plaats bereid heeft, en dat zij niet ledig zal blijven staan.”

Zij las hem vervolgens de eerste verzen van I Joh. III voor.

„O, welke heerlijke woorden riep hij uit, en toch zoo waar zoo waar! Nu zie ik het. Hij strekt Zijne armen naar mij uit; ja, ik ga tot Hem. Ik kom! Denk

toch eens, weldra zal ik Hem gelijk wezen. Ik ben o zoo blij, dat ik gaan mag. Leg.... uwe hand.... in.... de mijne.... ik kan.... niet meer.... ademen.

„Zijt gij alleen, Willem?”

„Neen, neen! Gij zijt bij mij, Heere Jezus; mijne zonden.... zijn weggewasschen.... 'k ben wit.... als sneeuw. Welk eene zaligheid.... te gaan.... tot de schare.... der uitverkoornen!

„Ja, lieve jongen, zoo brengt God, één voor één al Zijne kindren thuis!

„Ja, ja, hernam hij.... 'k zal.... verzadigd worden.... met Zijn beeld.... als ik.... zal opwaken. Gij.... blijft hier.... maar.... wij blijven.... één in Hem!

Eenige oogenblikken verviel de knaap in hevige stuip-trekkingen; de engel des doods legde zijne koude hand op hem, en 't was waarlijk aandoenlijk te zien, hoe zijne huiveringwekkende vleugelen zich al verder over den lieven kranke uitspreidden, terwijl zij hem in het oor fluisterde, de laatste aardsche tonen, die hij zou hooren. Eensklaps deed hij zijne oogen weêr open, en sloeg ze op haar, terwijl zijn mond haar zijn' laatsten glimlach overbracht:

„Vaarwel.... denk.... aan.... uwe.... belofte.... Wij.... zien.... elkaâr.... weêr.... voor.... Jezus... troon.... eeuwig.... zalig.... veilig.... in de.... vele.... woningen.... van.... 't Vaderhuis. O.... onuit.... spreke.... lijke.... vreugde!”

Na met moeite deze zijne laatste woorden, zooals zij dacht, te hebben uitgesproken, geraakte hij buiten kennis. Zij beproefde nog, maar te vergeefs, met behulp van een zieken-oppasser, hem een lepeltje wijn te geven. Zij bad den Heere zijnen doodsstrijd voorts kort te maken. Daarbuiten luidde de kerkklok voor den avond-dienst. Of hij ze hoorde en hare stem verstond?

Nog drie woorden: 'k ben gereed.... ja Heere.... ik kom!”

En, Willem was t' huis ! meende zij.

Zij stond op om heen te gaan, wischte een traan uit het oog terwijl zij sprak : „Mijn einde zij gelijk het zijne !”

„Vaarwel, Willem, 'k zal u wederom zien !”

Zijne oogen waren reeds gesloten, maar 't scheen dat zijne lippen zich nog bewogen. Nogmaals boog zij zich over hem heen, en heel — heel flauwtjes hoorde zij... Hem ge lijk !”

De poorten van 't nieuwe Jeruzalem hadden zich voor hem ontsloten, en zijne jeugdige ziele juichte voor den Troon des Lams !

V.

„'k Ben gevonden, van die naar Mij
niet vraagden !”

(Jes. 65 : 1.)

Den volgenden morgen ging zij nog eens kijken. Er lag reeds een ander in Willem's bed. Reijnolds, die weer opgeknapt was, stond haar aan de deur op te wachten, vóór hij het hospitaal verliet.

„'k Heb u opgewacht, juffrouw ; want ik wou niet heengaan, vóór dat ik u bedankt had voor uwe zorg en voor uwe bemoedigende toespraken tot mijn zoontje.”

„Weet ge, Reijnolds, waar uw zoon nu is ?”

„Dat kan geen mensch weten, waar hij is ; maar *dít* weet ik wel, dat, zoo er iemand in den hemel is, *hij* er dan zeker is.”

„Welnu, Reijnolds, zoudt ge niet gaarne eenmaal tot hem gaan ?”

„Neen, juffrouw, neen ! 'k Ben geen huichelaar. 'k Ben al te zeer aan mijne oude gewoonten gehecht. Als 'k hier maar weér weg ben, zal ik de schadde weér spoedig zien in te halen.

Toch stond hij haar toe, zonder al te veel teekenen

van ongeduld, hem nog eenmaal de liefde van Christus tot zondaars te verkondigen.

„Weet gij, juffrouw, wat ik gaarne wilde?

„Wat, Reijnclds?

„Dat ik het bijbeltje hebben mocht, dat gij aan Willem gegeven hebt?

„Zeker, moogt ge dat, Reijnclds, en gij zult het lezen ook, niet waar?

„Nee, dat beloof ik u niet, want ik weet toch, dat ik het niet doen zou! Maar *dit* wil ik u wel beloven, dat ik het trouw bewaren zal.

’k Zal wel zorg dragen, dat men het niet verscheurt, om met de bladen de pijp aan te steken. ’k Zal er trouw voor zorgen, ter liefde van mijn jongskcn!

„Doe dat, mijn vriend, en de Heere van Willem ontfcrme zich ook nog eenmaal over u!

Weken lang hoorde zij van Reijnclds niets meer.

Toen zij echter geruimen tijd later, eens weêr in ’t hospitaal was, kwam er een soldaat in, die overal naar haar vroeg, en na haar beleefd gegroet te hebben, vroeg hij, of zij in de maand September daar geweest was.

Op haar toestemmend antwoord, zeide hij:

„Dan moet gij de juffrouw zijn, die ik zoek.

Nadat zij hem gezegd had, dat zij de bedoelde persoon was, vroeg hij verschooning voor zijne onbescheidenheid, en vertelde haar, dat hij belast was met de laatste boodschap van een zekeren Reijnclds.

„De laatste boodschap, is hij dan gestorven, riep zij huiverend uit; want zij vreesde het antwoord. *Hoe* is hij dan gestorven?”

„Zoo zacht en zalig, als ik het maar zelden gezien heb.

„Geloofd zij God! Vertel mij eens alles, wat gij daarvan weet.

„Heel gaarne, juffrouw, als ik u daardoor niet te lang ophoud.

Hij deelde haar daarop de volgende bijzonderheden mede, voor welker volkomene waarheid hij gaarne wilde instaan.

Na zijn vertrek had Reijnolds, met den hond tot zijn uitbraaksel wederkeerende, zich erger dan ooit aan zijne oude zonden overgegeven. Overigens geheel hersteld, werd hij onmiddellijk bij de troepen van generaal Michiels ingedeeld, die met Krieger de derde expeditie tegen de opgestane Balineezen ging ondernemen. Aan den avond van den eersten dag, dat zij op marsch waren, zaten de soldaten rondom hunne wachtvuren, waarop ze tevens hun avondeten gereed maakten. Een jongmensch kwam aanloopen en riep:

„Komt hier, kameraden, komt rondom mij zitten; ik heb u goede tijding te brengen.”

„Van wat voor soort, vroeg Reijnolds?”

„Kom hier, dan zult gij het hooren, was 't antwoord.

„Toe dan maar, zei Reijnolds. We krijgen hier niet veel kranten in handen, en 't is altijd beter wat dan niets.”

Hij schikte dus ook bij 't vuur, waarbij Wouter en Karel, twee jonge soldaten, die elkander als broeders beminden, zaten.

Wouter trok een blaadje uit zijn binnenzak en begon eenige verzen uit 2 Kor. V voor te lezen, en eindigde met een lied, waarvan de eerste regels waren:

„Er klinkt op aard een zoete naam,

„De zoete naam van Jezus!”

Terwijl hij las, zeide Reijnolds tot zijn' buurman:

„Zeg, ik ben hier niet gekomen om eene preek te hooren, en gij? 't Is fraai nieuws, dat hij brengt, hoor!”

„Stil! riep de andere toornig, zult gij den mond houden, zeg? Ik had dit ook niet verwacht; maar 't zal ons zeker geen kwaad doen, er naar te luisteren.

Reijnolds hervatte:

„Nu, laat dat zoo wezen; maar 'k zeg, dat ik er al genoeg van heb. 't Is toch vervelend, overal waar ik kom schijn ik van die dingen te moeten hooren. 'k Heb het land aan al die dwaasheden, meer dan ik zeggen kan. 't Is in allen gevalle geen geschikt iets om ons moed in te boezemen, die morgen weer door den dood op de lielen gevolgd worden.

„Welnu, ga dan heen, als 't u de keel uithangt; maar laat dan ook die er naar luisteren willen met rust.

't Was echter of de eene of andere vreemde macht Reijnolds belette heen te gaan, of eene onweerstaanbre kracht hem aan die plaats vastnagelde. Met een norsch gezicht bleef hij, met de armen over elkander staan, waar hij was, terwijl de beide jonge krijgslieden hunne makers den heilsweg aanwezen. Zonde en genade, dood en leven, hel en hemel waren de hoofdinhoud van hun eenvoudige toespraken. Aan 't einde besloot Karel met een hartelijk en vurig gebed.

De nacht kwam. Reijnolds sliep in, en..... hij droomde. De ure des gericht's scheen voor hem aangebroken, en 't was hem, als hoorde hij den duivel en zijne engelen zich met een schaterlach reeds verblijden over zijn verderf. Doornat van angstzweet werd hij in den morgenstond wakker:

„k Ga van avond nog eens luisteren, zei hij: maar 'k zal gaan, als 't geheel donker is, anders zouden ze nog maar gaan zeggen, dat ik ook al fijn ga worden. En dat wil ik niet gezegd hebben. Maar 'k moet toch zeggen, dat, als ik die jongelui hoor praten en bidden, ik onwillekeurig herinnerd word aan mijn lieven Willem. Och ja, hij heeft zoo menigmaal voor zijn vader gebeden. Nu, ik zal eens goed toeluisteren; maar 't zal mij niet zooveel geven; 't zal voor mij nu wel te laat zijn. Ik wilde zoo lang niet, nu zal *God* wel niet meer willen. En, als Hij niet wil, heb ik niets te zeggen, dan dat het billijk en recht is.”

Toen 's avonds velen zijner krijgsmakkers reeds in zoe-ten slaap op den grond lagen uitgestrekt naderde hij zachtjes de plaats, waar Wouter en Karel bij hun bijna uitgedoofd vuur zaten te praten. Hij klopte den eerste behoedzaam op den schouder en zeide:

„Zeg, kameraad, 'k zou zoo gaarne willen, dat ge mij nog eens voorlaast, de verzen, die gij gisteren hebt voorgelezen; maar, ge kunt niet meer zien, hé?

„O, dat is niets, zeiden beiden, spoedig opstaande; wij

kennen ze wel van buiten. Ga maar zitten; wees welkom! Nadat zij aan zijn verzoek hadden voldaan, zeiden zij: „Wilt gij eens met ons bidden ook?”

„Neen, bidden zal ik nooit leeren.”

„Nu, dan zullen wij voor u bidden!”

„Zij knielden neêr, en smeekten God, door Zijnen Geest, ook dit zondaarshart tot zich te neigen.

Toen zij opstonden meende Karel een paar groote tranen langs Reijnolds wangen te zien biggelen. Hem bij de hand nemende trachtte hij hem aan te moedigen, den Heere te zoeken.

Eindelijk sprak Wouter:

„Wij zullen nu ook wat moeten gaan rusten, anders zullen wij morgen niet in staat zijn onzen plicht te doen, en men moet niet kunnen zeggen, dat Christelijke soldaten slechter vechten dan andere.

Zij gingen dan alle drie naast elkaar liggen slapen; maar Karel kon den slaap maar niet vatten. 't Was nog maar zoo kort, dat hij zelf uit den zondenslaap was opgewekt, zoo dat hij dubbel medelijden gevoelde met hem, die nog in dien treurigen toestand verkeerde.

Hij stond op.

„Ik kan niet slapen, Reijnolds. Hoe zou het met u gaan, als gij morgen eens sneuvelde?”

Hebt ge nooit over Jezus hooren spreken?

Langzamerhand ontlokte hij aan Reijnolds, niettegenstaande diens terughoudendheid de geschiedenis, die ons reeds bekend is. Toen hij sprak over de gebeden van den jeugdigen Willem, kon de soldaat zijne tranen niet meer inhouden.

Reijnolds, zeide hij, dat gebed zal zeker nog wel verhoord worden. Zoek den Heere, terwijl Hij nog te vinden is. Kniel naast mij neder, en we zullen God bidden zich uwer te ontfermen. Waarom zoudt ook gij u niet verblijden met de blijdschap zijns volks, en u beroemen met zijn erfdeel?

„Ik wil geen fijne worden, sprak Reijnolds; 'k was

vrij gerust zooveen; waarom ontrust ge mij, en laat ge mij niet liever slapen?"

Zoo redeneerden zij een tijd lang door, toen Karel eensklaps zeide:

„Ik mag den kostelijken tijd niet laten voorbijgaan; ik moet bidden; als gij dan niet meê bidden wilt, zal ik het alleen doen!" Hij deed het dan ook werkelijk, en opstaande herhaalde hij zijn verzoek aan Reijnclds.

„Neen, naar de bede van mijn eigen kind heb ik nooit willen hooren. Wilt ge dan, dat ik meer geduld met u zou hebben?"

„Dan zal ik nogmaals alleen bidden.

„Wat, nog al eens? Ge geeft u wel veel moeite voor niemendal.

„Neen, dat hebt ge mis; uwe bekeering zou mij een wonder, en het heerlijkst loon zijn.

„Ge hebt al te veel vertrouwen; ge zult toch zien, dat ge in uwe verwachting teleurgesteld wordt.

„Dat kan niet. Het vertrouwen, dat ik in mijnen God stel is zoo groot, dat ik zeker geloof verhoord te zullen worden. Ik smeeke Hem immers de ziel van een arm zondaar te redden, en dat is naar Zijnen wil. En Jezus heeft gezegd: „Bidt, en u zal gegeven worden". 'k Zal niet ophouden Reijnclds, voor u te bidden, zoo lang ik u nog niet gered weet.

„Dan kunt ge gerust den geheelen nacht doorbidden, en ge zult zien, dat ik morgen toch nog dezelfde ben.

„Och, 'k heb beter hoop; misschien vervult de Heere ook aan u, wat Hij door Jesaja laat zeggen: „'k Ben openbaar geworden dengenen, die naar mij niet vraagden."

Welk een vreugd zou het zijn, ook u eenmaal met een verblijzeld hart voor Jezus genadetroon te zien neêrgebogen. Wederom viel Karel op de knieën en bad met een bewogen harte, innig en vurig voor Reijnclds.

Vóór het aanbreken van den morgenstond voelde zich Karel de hand op den schouder leggen, en de grijze krijgsman zeide met gedámpte stem tot hem:

„Genoeg, genoeg, bid nu niet meer alleen voor mij.

Leer *mij* ook bidden. Och, kon ik het; 'k zou zelf zoo gaarne om vergeving der lange lijst mijner ongerechtigheden bidden, als ik maar wist hoe. Leer *gij* het mij!

„Dat kan *ik* niet; maar God wil op 't gebed den Geest der genade en der gebeden over u uitstorten.

Treffend was het te zien, hoe de oude gediende aan de voeten des jongelings zat, wiens vader hij had kunnen zijn, om te vernemen, hoe God van vloekers, bidders; van leeuwen, lammeren maakt, en eindelijk in waarheid de heerlijke tollenaarsbede stamelde: „O, God! wees mij, zondaar, genadig!”

Zij hoorden trommel en trompet voor het morgen-appèl en, terwijl zij heengingen, vroeg Reijnolds aan Karel, of hij ook den volgende nacht met hem zou willen doorbrengen.

„Als het Gode behaagt ons heden te sparen, ja,” was 't antwoord.

En beiden zochten plaats in de gedeeltelijk reeds opgestelde gelederen.

VI.

„Hij heeft alles wel gedaan.”

(Mark. 7 : 37.)

Nadat ze 's avonds, als naar gewoonte, weder een gedeelte der Schrift gelezen hadden, vroeg Reijnolds of Karel weder met hem zou willen bidden. Wouter antwoordde hem, dat Karel, evenals hij vermoeid van den marsch, dien ze gemaakt hadden, te zeer behoefte aan rust had, dan dat hij weder een nacht wakend zou kunnen doorbrengen. —

„Maar, ik ben zulk een ellendig zondaar en zoo benauwd, dat ik niet zal kunnen slapen; ik kan ook niet bidden, gelijk het behoort, ik vraag u dringend, och, bidt toch met mij. Wat zou er van mij worden, als ik zoo eens stierf?

„Nu, hernam Wouter, 'k weet wat, dan zullen wij beurtelings rusten en met u bidden.”

Zoo brachten zij dan den laatsten nacht door, dien zij samen zouden doorleven. De angst van Reijnolds was in den beginne zoo groot, dat alle troostredenen der beide vrienden niets baatten. Karel dacht, dat dit een goed teeken was, en zou zelfs geneigd geweest zijn God te bidden, dat die angst nog toenemen mocht, opdat zij op dit aanvankelijk nog maar verteederde hart, een duurzamen indruk mocht maken. Hij vreesde de diepe wonde, die de H. Geest daarin geslagen scheen te hebben, al te spoedig te bepleisteren, en trachtte Reijnolds de vreese-lijke ziele-smarten des Heilands te doen verstaan, die ook zijne zonden Hem hadden veroorzaakt; en hem het ontzettende der ongerechtigheid te doen zien, in 't licht van het kruis.

Toen het reddend kruis den ontwaakten zondaar werd voor oogen gesteld, werd hem het geloof geschonken, dat ook het handschrift *zijner* zonden daaraan was verscheurd, en leerde hij op dat enig offer de hand des geloofs blijmoedig nederleggen, en de engelen Gods tokkelden blijde de harp over een' zondaar, die toegebracht was.

Deze nacht, biddend doorgebracht, was voor alle drie een recht gezegende. Toen zij, even vóór hun vertrek zich nog in een laatste gebed vereenigden, waarin zij hunne zielen Gode bevolen, gevoelden zij zich versterkt, en in staat, elk kruis, dat de Heere hun dezen dag op den schouder zon willen leggen, ja, ook het zwaarste, vroolijk te dragen. Zij scheidden van elkaar in de stellige hoop, dat zij elkander in de hemelsche heerlijkheid weder ontmoeten zouden. Wouter had een voorgevoel, dat dit hier op aarde niet meer geschieden zou; 't was, of een inwendige stem hem zeide, dat de poort des hemels zich weldra voor hem ontsluiten zou.

Karel daarentegen kon niet gelooven, dat een zoo zware beproeving, te scheiden van zijn' dierbaarsten vriend op aarde, hem wachten zou.

In den loop van den dag echter vielen twee hunner, in 't strijdgewoel, met vele en diepe wonden bedekt. Reijnolds werd naar een der zieken-tenten gedragen,

waar hij 48 uur lang aan de hevigste smarten ten prooi lag. Als hij zag op het leven, dat achter hem lag, had hij moeite om te gelooven, dat ook hij naar de heerlijkheid ging, waarheen zijn jongske hem was voorgegaan. Wat had hij er een spijt van, dat hij zijn bijbeltje te Batavia had achter gelaten.

Hij droeg zijn leed zeer geduldig en zeide tot degenen, die hem omringden, dat het voor hem genade was te mogen lijden, daar geduld en dankbre onderworpenheid de eenige vruchten waren, die hun konden doen zien, dat zijne bekeering de rechte was. Den tweeden dag zag hij tot zijne groote blijdschap Karel binnenkomen; maar — zoo geheel anders dan vroeger, — doodsbleek en met door tranen gezwollen oogen.

„Wat scheelt u Karel; wat is er gebeurd, vroeg Reijnolds, ontsteld op het gezicht van zijne diepe droefheid!

„'k Heb eerst dezen morgen vernomen, dat gij stervende waart, sprak Karel.

„Waar is Wouter?

Bij zijn bed nederknielende, antwoordde Karel heel zacht:

„In Jezus schoot, waar de liefde Gods hem gebracht heeft.

Daarop in snikken uitbarstende, zeide hij, dat zijn hart er onder gebroken was, en, dat hij hem spoedig hoopte te volgen.

„Neen, zeide Reijnolds, het voegt mij wel niet om u raad te geven; maar me dunkt toch, dat ge ongelijk hebt, met over Wouter te treuren, als die geene hope hebben. Hij is gelukkig in het huis des Vaders; en ik weet, ge zoudt hem niet terug begeeren in den aardschen strijd, nu de Heere hem met de kroon der overwinning sierde. En, wat u aangaat, er dwalen nog zoo vele verlorene schapen buiten den stal des Goeden Herders, dat er werk genoeg voor u is, om te trachten nog meerderen door de genade Gods toe te brengen. 'k Zal daarboven Jezus zeggen, hoeveel moeite gij u gegeven hebt, voor mij; en, mochten er meerderen komen, voor wie de Heere u gebruiken wil, hoe zou dat eenmaal uwe blijdschap verhoogen! Ga dan mijn broeder, ga, en bid

ook andren van Christus wege, alsof God door u bade : „Laat u met God verzoenen!”

„'k Zal bij u blijven, tot aan uw einde,” antwoordde Karel!

„Ja, doe dat, en herhaal voor mij nog eens dat schoone lied: „Er klinkt op aard een zoete naam!” Bid nog eens met mij, en dank den Heere, dat Hij zulk een verhard hart als het mijne nog genadiglijk verteederd heeft.

Weinige oogenblikken later, voegde hij er bij:

„Karel, als gij ooit naar Batavia terugkeert wilt gij u dan belasten met eene boodschap voor die vriendelijke dame?

„O neen, Reijnclds, dat kan ik niet. Mijn gestorven vriend heeft mij reeds opgedragen haar van hem vaarwel te zeggen en zoo 'k haar ontmoet, hoop ik mij behoorlijk van die taak te kwijten; maar 't schijnt, dat mijn gheugen mij begeeft, zoo dat ik mij met geene andere boodschap dan de zijne durf belasten. Ik was toen juist op wacht, vlak bij zijne tent, zeide de soldaat, die deze bijzonderheden aan de juffrouw mededeelde; ik bood aan, mij maar met beide boodschappen te belasten, die ik beloofde getrouw ten uitvoer te zullen brengen, indien mijn leven gespaard werd.

Hij vroeg mij derhalve, u te verhalen, wat ik u thans medegedeeld heb; want hij wist, dat gij, naar de belofte aan zijn zoontje gedaan, nog altijd voor hem badt; en dat het u groot genoeg zou doen te vernemen, welk eene verandering er niet hem had plaats gehad. Nog denzelfden nacht stierf hij, vol vertrouwen, dat zijne zonden, om Christus wil, uit Gods boek waren uitgedelgd. Zoo heb ik mij dan van mijne belofte gekweten juffrouw, en vraag ik nogmaals verschooning, dat ik u zoo lang heb opgehouden.

't Spreekt van zelf, dat zij hem hartelijk dank betuigde voor de mededeelingen, die haar zoo zeer verheugden. Wat er van den soldaat geworden is, die haar den dood van Reijnclds meedeelde, weten wij niet. Misschien rust ook hij reeds bij den Heere, terwijl wij dit

schrijven. Maar, hoe dit ook zij, beminde lezer! wij meenen, dat de u, door ons eenen onbekende eenvoudig navertelde, maar niettemin *ware* geschiedenis een vernieuwd bewijs is voor de waarheid van dit Schriftwoord: „Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel!”

Hoort, zondaars, met uw duizend zonden,
De hel is u naar 't recht bereid;
Maar 't Bloed uit al uws Heilands wonden
Roept enkel om barmhartigheid.
Dat bloed heeft eindeloze waarde,
't Verandert al uw wee in wel,
Het wast u altijd weêr op aarde,
En bluscht het eeuwig vuur der hel.

Uitgaven van H. A. BERENDS te Harderwijk.

Anthוניus. De laatste levensnacht.

P. J. Kloppers. Vurige kolen op 's vijands hoofd.

J. P. van der Maas Jr. Twee Portretten.

P. de Mol Moncourt. Het gouden horloge.

P. Vergers. Een donkere en een heldere kerstnacht.

P. Vergers. Leonard Werton.

Alle voorzien van gekleurde plaat en geïllustreerd omslag.

Prijs per stuk 25 Ct. 25 Ex. f 5. 100 Ex. f 15.

W. Jonker Jr. William Green.

H. Karssen. Steintje de Stovenzetster.

J. C. Luitingh. Vier verhalen uit het leven.
2^e druk.

Prijs van elk met geïllustreerd omslag 25 Ct.

25 Ex. f 5.50. 100 Ex. f 20.
